

Duurzaamheidagenda 2014

Vastgesteld door B&W op:

1. Wat is de aanleiding

Op 28 november 2013 stelde de gemeenteraad het Duurzaamheidprogramma 2014-2018 vast. In het duurzaamheidprogramma is bepaald dat de concrete uitvoering ervan wordt uitgewerkt in jaarlijkse duurzaamheidagenda's. Bij deze de eerste uitwerking in de vorm van de Duurzaamheidagenda 2014.

2. Wat stond ook al weer in het Duurzaamheidprogramma 2014-2018?

Het Duurzaamheidprogramma geeft de hoofdlijnen weer waar Doetinchem zich de komende vier jaar voor inzet. De basis voor het Duurzaamheidprogramma 2014-2018 is de doelstelling in regionaal verband:

<i>Een energieneutrale Achterhoek in 2030 en 50 % minder CO₂ uitstoot in 2020.</i>

Jaarlijks stelt de gemeente Doetinchem €30.000 beschikbaar om specifiek in en voor Doetinchem bij te dragen aan deze doelstelling.

Het Duurzaamheidprogramma zet voor de komende vier jaar vooral in op enthousiasme en bewustzijn aan de hand van de volgende vier speerpunten:

- A. Energiebesparing
- B. Opwekken duurzame energie
- C. Klimaatadaptatie
- D. Duurzaamheidsinitiatieven uit de maatschappij/overstijgende acties

Met deze speerpunten wordt aangesloten op de weg die in regionaal verband ingeslagen is. We haken daarbij waar mogelijk aan bij bestaande gremia zoals Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM) en stichting Achterhoek Duurzaam Verbouwen (ADV).

Door jaarlijks een concrete Duurzaamheidagenda vast te stellen kan de verduurzaming van Doetinchem worden toegespitst op de actuele situatie en de actuele vraag.

3. Wat staat er in deze Duurzaamheidagenda 2014?

In deze Duurzaamheidagenda 2014 staan de projecten waaraan dit jaar wordt gewerkt en waar het jaarlijkse budget van €30.000 aan wordt besteed.

De projecten zijn onderverdeeld in projecten per speerpunt zoals deze zijn gesteld in het Duurzaamheidprogramma 2014-2018.

Per project wordt de volgende beschrijving gegeven:

Beschrijving:	Een korte inhoudelijke beschrijving van het project.
Realisatie:	De verwachting wanneer het project afgerond is.
Budgetlasten:	De kosten voor het project ten laste van het budget Duurzaamheid. Dan wel op welke wijze een andere financiering plaatsvindt.
Tijdbesteding:	Het totaal aantal (reguliere) uren dat in het project wordt geïnvesteerd.
Beoogd effect:	Het te verwachten duurzaamheidseffect van het project.

Speerpunt A: Energiebesparing

Het verminderen van het energieverbruik, energiebesparing, is een eerste stap om te komen tot een energieneutraal beleid. Dit speerpunt gaat over energiebesparing door bewoners, bedrijven en door onszelf.

Project A1: De Achterhoek Bespaart (besparing bewoners)

Beschrijving:	Dit project geeft uitvoering aan een provinciale subsidieregeling. Met deze regeling wordt geld (tot € 500) uitgekeerd aan particuliere woningeigenaren voor het doorvoeren van energiebesparende maatregelen aan de vloer, muur of dak van een woning.
Realisatie:	31 december 2014
Budgetlasten:	geen De subsidiegelden (€300.000) zijn beschikt door provincie Gelderland.
Tijdbesteding:	ca. 800 uur medewerker team beleid, ca. 200 uur ondersteuning
Beoogd effect:	- reductie CO ₂ -emissie

Project A2: Energieflyer (besparing bewoners)

Beschrijving:	De Energieflyer is een flyer die huis aan huis wordt verspreid en waarin de bewoners van Doetinchem gestimuleerd worden aan de slag te gaan met energiebesparing. De flyer geeft simpele gedragstips en tips om maatregelen te nemen in en aan het huis. De flyer wordt gedrukt op stevig papier en kan daarmee makkelijk bewaard worden en als naslagwerk worden gebruikt. De energieflyer wordt gekoppeld aan de werving van deelnemers voor het Klimaatstraatfeest 2014/2015, zie project 1C.
Realisatie:	oktober 2014
Budgetlasten:	€ 10.000,-
Tijdbesteding:	ca. 60 uur duurzaamheidscoördinator, ca. 20 uur communicatie
Beoogd effect:	- bewustwording - educatie - reductie CO ₂ -emissie

Project A3: Klimaatstraatfeest 2014/2015 (besparing bewoners)

Beschrijving:	Het Klimaatstraatfeest is een landelijke energiebesparingswedstrijd van het klimaatbureau. Het idee achter het Klimaatstraatfeest is dat huishoudens energie besparen tijdens het stookseizoen en punten krijgen voor alle energiebesparende acties die ze doen. Hoe meer burens er in een straat aansluiten en hoe meer acties een straat doet, hoe meer klimaatpunten ze verdienen en hoe groter de kans dat hun straat wint. De winnaars maken kans op 1 van de 10 straatfeesten. Het is een aantrekkelijk middel om de bewonersparticipatie in onze gemeente te vergroten en burgers op een positieve en feestelijke manier te helpen met energiebesparing. Energiebesparing levert een woning in een deelnemende straat al snel zo'n €250,- per jaar.
Realisatie:	oktober 2014 tot maart 2015

Budgetlasten:	€5.000 (extra promotie Doetinchem) De kosten voor de energiebesparingwedstrijd komen voor rekening van het Klimaatbureau.
Tijdbesteding:	ca. 50 uur duurzaamheidcoördinator, ca. 30 uur wijkregisseurs
Beoogd effect:	- bewustwording - educatie - sociale cohesie - leefbaarheid - reductie CO₂-emissie

Project A4: Stimuleringsregeling MKB en maatschappelijke instellingen
(besparing bedrijven)

Beschrijving:	De stimuleringsregeling wordt een lening voor MKB en maatschappelijk vastgoed om duurzame maatregelen die energiebesparing tot gevolg hebben mogelijk te maken. Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVN) biedt ons deze mogelijkheid. Ondernemers en maatschappelijke instellingen kunnen tegen een lage rente een lening afsluiten om duurzame maatregelen te treffen aan hun bedrijf of instelling. De Stimuleringsregeling is een maatwerkproduct waarvan de voorwaarden worden bepaald door onze gemeente. Het fonds wat wij hiervoor oprichten heeft een revolverend karakter. Daardoor kunnen we, na verloop van tijd, nieuwe leningen in de omloop brengen.
Realisatie:	december 2014
Budgetlasten:	geen Wij moeten het uit te lenen geld beschikbaar stellen in een fonds. Hiervoor is een krediet nodig. Wij hebben financiële lasten in de vorm van rentederving over uitgeleende geld. Daarnaast moeten we beheerkosten betalen, 0,5 % op jaarbasis over het uitstaande leenbedrag. E.e.a. wordt dit jaar uitgewerkt in een concreet voorstel.
Tijdbesteding:	ca. 240 uur duurzaamheidcoördinator (ca. 180 uur duurzaamheidcoördinator in de hierna volgende jaren)
Beoogd effect:	- lastenverlaging energierekening bedrijven en maatschappelijk vastgoed - reductie CO₂-emissie

Project A5: Energiebesparing sport verenigingen (besparing bedrijven)

Beschrijving:	Het doorvoeren van energiebesparende maatregelen bij sportverenigingen die er voor zorgen dat de energielasten drastisch afnemen. Onderzoek naar de mogelijkheden om op eenvoudige wijze energiebesparende maatregelen te treffen aan het maatschappelijk vastgoed. Dit onderzoek voeren we dusdanig concreet uit dat direct inzichtelijk per maatregel te zien is: 1. wat de investeringskosten zijn; 2. wat de besparende maatregel aan energiereductie en dus kostenreductie met zich meebrengt. Na afronding van het onderzoek zal (afgestemd met verenigingen en instanties) een voorstel voor financiering worden gedaan voor het doorvoeren van maatregelen. Een mogelijkheid is de stimuleringsregeling dan wel terugbetaling via de energierekening. Dit project loopt waar
----------------------	---

	mogelijk samen op met project 2B.
Realisatie:	juli 2014
Budgetlasten:	geen De kosten voor het doorvoeren van duurzame maatregelen zullen budgetoverstijgend zijn. Project ID kan een belangrijke rol spelen in de financiering. Uiteindelijk moet de investering zichzelf weer terug verdienen. E.e.a. wordt dit jaar uitgewerkt in een concreet voorstel.
Tijdbesteding:	ca. 40 uur duurzaamheidscoördinator, ca. 40 uur accommodaties
Beoogd effect:	- lastenverlaging energierekening sportverenigingen - reductie CO ₂ -emissie

Project A6: Energiebesparing MKB (besparing bedrijven)

Beschrijving:	Pilotproject op bedrijventerrein De Huet om MKB aan te zetten tot het doorvoeren van energiebesparende maatregelen. Dit project gaat samen oplopen met het project "Revitalisering Bedrijventerrein De Huet, naar een duurzaam en veilig bedrijventerrein". Door verschillende bijeenkomsten en presentaties te organiseren. Mogelijk biedt De Uitdaging in project A7 ook hier een ingang.
Realisatie:	december 2014
Budgetlasten:	€5.000 Bekostiging van de energiebesparende maatregelen door de bedrijven zelf. Project ID kan een belangrijke rol spelen in deze financiering.
Tijdbesteding:	ca. 180 uur stagiair, ca. 40 uur duurzaamheidscoördinator
Beoogd effect:	- lastenverlaging energierekening bedrijven - reductie CO ₂ -emissie - voorbeeldfunctie andere bedrijven

Project A7: Grootverbruikers (besparing bedrijven)

Beschrijving:	Strategisch bestuurlijk overleg met de 10 grootste verbruikers in Doetinchem gekoppeld aan een uitdaging. Uit naam van de wethouder Duurzaamheid de 10 grootste verbruikers van Doetinchem uitnodigen voor een 2 maandelijks strategisch overleg duurzaamheid. Elk overleg is voorzien van een thema met uitnodiging van een deskundige die komt vertellen over dat thema. In het eerste overleg wordt gebruikt voor analyse van het energieverbruik binnen het bedrijf en uitleg van De Uitdaging. De Uitdaging = welk bedrijf kan binnen het jaar de grootste energiewinst boeken. Wij bieden een podium in het Oost Gelders Vizier Wij bieden de genodigden aan om een energiescan uit te laten voeren binnen hun bedrijf (voor zover dat nog niet eerder heeft plaatsgevonden). Eind van het jaar ontvangen wij deze voorgeschoten investering weer terug door de winst die het bedrijf haalt op de energierekening. De bedrijven die daar gebruik van willen maken, conformeren zich aan "De Uitdaging".
Realisatie:	6 x 2 uur jaarrond 2014/2015 e.v.
Budgetlasten:	max. €15.000 revolverend (energiescan max. €1.500 per deelnemend

	bedrijf die de uitdaging aangaat) Bekostiging van de energiebesparende maatregelen door de bedrijven zelf. Project ID kan een belangrijke rol spelen in deze financiering.
Tijdbesteding:	ca. 80 uur duurzaamheidcoördinator
Beoogd effect:	- bewustwording - lastenverlaging energierekening grootverbruikers - reductie CO₂-emissie - voorbeeldfunctie voor andere bedrijven

Project A8: Energiebesparing gemeentelijk vastgoed (besparing gemeente)

Beschrijving:	Onderzoek naar de mogelijkheden om verdere energiebesparende maatregelen te treffen aan het gemeentelijke vastgoed. Dit onderzoek wordt dusdanig concreet uitgevoerd dat direct inzichtelijk is dat per maatregel te zien is: 1. wat de investeringskosten zijn; 2. wat de besparende maatregel aan energiereductie en dus kostenreductie met zich meebrengt. De energiebesparende maatregelen die zichzelf binnen afzienbare tijd weer terugverdienen, door besparing op de energierekening, worden opgenomen in het (meerjaren-) onderhoudsplan. Zodat de besparende maatregelen efficiënt mogelijk en met zo min mogelijk overlast tegelijkertijd met het onderhoud doorgevoerd kunnen worden. Het doorvoeren van de energiebesparende maatregel zal, naast de gangbare budgetten voor onderhoud, extra kosten met zich meebrengen. Voor de eventuele extra investeringskosten zal krediet aangevraagd worden.
Termijn:	juni 2014
Budgetlasten:	€6.000
Tijdbesteding:	ca. 20 uur duurzaamheidcoördinator, ca. 20 uur accommodaties
Beoogd effect:	- bewustwording - lastenverlaging energierekening gemeente - reductie CO₂-emissie - voorbeeldfunctie

Naast de besparing waar wij als gemeente dit jaar op gaan inzetten wordt op landelijk niveau ook ingezet op besparing. In het SER energieakkoord is onder meer opgenomen dat voor particuliere woningeigenaren een fonds in het leven wordt geroepen die het mogelijk maakt om een energiebespaarlening af te sluiten om te kunnen investeren in energiebesparende maatregelen in de eigen woning. Deze energiebespaarlening kan digitaal worden afgesloten op www.ikinvesteerslim.nl. Wij zullen onze burgers hier actief op wijzen.

De provincie heeft in november 2013, 70 miljoen euro beschikbaar gesteld aan woningbouwcoöperaties om ten minste 10.000 sociale huurwoningen in Gelderland te verduurzamen. Deze subsidie is een onderdeel van de Robuuste investeringsimpuls. Waarschijnlijk worden ook in Doetinchem enkele buurten aangepakt. Wanneer dit zo is zullen wij bekijken in hoeverre we hier in kunnen participeren dan wel de stichting Achterhoek Duurzaam Verbouwen (ADV) kunnen ondersteunen om ook de omliggende woningen te stimuleren om duurzame maatregelen te treffen.

Speerpunt B: Opwekken duurzame energie

De AGEM is onze kartrekker voor de duurzame energie die in de Achterhoek moet worden opgewekt. Als gemeente spelen wij een belangrijke rol om deze projecten van AGEM actief te faciliteren en waar nodig ondersteunen.

Project B1: Zon op A18 Bedrijvenpark

Beschrijving:	Faciliteren en ondersteunen van AGEM om aanbesteding voor realisatie van een zonnepark op het noordelijk deel A18 Bedrijvenpark mogelijk te maken. Afhankelijk van het afwaarderen van de gronden wordt de kans op een rendabele businesscase groter.
Realisatie:	december 2014 (aanbesteding doorlopen en businesscase gereed) Ruimtelijke planvorming 2015
Budgetlasten:	geen Kosten voor aanbesteding en ruimtelijke planvorming moeten door initiatiefnemer verrekend worden in de businesscase en komen ten laste van de initiatiefnemer. Ook kan de inzet van gronden voor een zonnepark een drukeend effect hebben op de exploitatie. E.e.a. wordt uitgewerkt in een concreet voorstel.
Tijdbesteding:	ca. 40 uur duurzaamheidscoördinator, ca. 20 uur grondzaken/economie
Beoogd effect:	- grootschalig opwekken duurzame energie

Project B2: Duurzame energie bij Sportverenigingen

Beschrijving:	Faciliteren en ondersteunen van AGEM-project dat opwekken duurzame energie bij sportverenigingen mogelijk wil maken. E.e.a. loopt waar mogelijk samen met project A5.
Termijn:	Maart 2014 – eind 2014 en verder
Budgetlasten:	Geen (Project ID kan een belangrijke rol spelen in de financiering door de sportverenigingen)
Tijdbesteding:	ca. 20 uur duurzaamheidscoördinator
Beoogd effect:	- opwekken duurzame energie - lastenverlaging energierekening sportverenigingen - reductie CO ₂ -emissie

Project B3: Energiestrategie Achterhoek 2030

Beschrijving:	Strategienota die de kansrijke gebieden voor duurzame energie opwekking (zon, wind, bodem, bio (gas en hout), water) in de Achterhoek
----------------------	---

	aangeeft. Deze nota biedt ons en AGEM de mogelijkheid om initiatiefnemers voor duurzame energieopwekking naar de meest kansrijke gebieden te leiden. De nota moet duidelijkheid geven hoe we in de Achterhoek omgaan met aanvragen om duurzame energieopwekking. En geeft de visie concreet weer waar we staan met de Achterhoekse energieambitie en wat we nog moeten doen. Uitgangspunt voor de strategienota is het Local Action Plan en andere bestaande documenten. De nota wordt samen met de acht Achterhoekse gemeenten gemaakt (project 4B)
Realisatie:	September 2014
Budgetlasten:	€500,- (tekenwerk)
Tijdbesteding:	ca. 40 uur duurzaamheidscoördinator
Beoogd effect:	- faciliteren projecten voor opwekken duurzame energie

Op moment van schrijven is slechts één concreet initiatief voor duurzame energieopwekking (project 2A). Wanneer dit jaar zich meer initiatieven aandienen zal daar ambtelijke uiteraard op ingezet worden.

Naast (het faciliteren van) de duurzame energie opwekkingsprojecten waar wij als gemeente dit jaar op gaan inzetten wordt op landelijk niveau ook ingezet op duurzame energieopwekking. In het SER energieakkoord is onder meer opgenomen dat voor kleinverbruikers die in coöperatief verband duurzame energie opwekken in de zogenoemde “postcoderoos” een korting wordt gegeven op de energiebelasting van 7,5 eurocent (excl. 21 % BTW) per kWh. Wij zullen onze burgers en initiatiefnemers hier actief op wijzen.

Speerpunt C: Klimaatadaptatie

Bij klimaatadaptatie wordt de leefomgeving aangepast op de veranderende klimatologische omstandigheden.

Project C1: Klimaatadaptatie in beeld

Beschrijving:	Onbewust doet de gemeente Doetinchem al heel veel aan klimaatadaptatie. We hebben er nog geen actieve invulling aan gegeven. In de structuurvisie is klimaatadaptatie een belangrijk onderwerp. Met dit project brengen we de vormen van klimaatadaptatie die in Doetinchem al worden toegepast in kaart. Daarbij in beeld brengen welke vormen nog meer doorgevoerd kunnen worden in onze werkzaamheden dan wel hoe de adaptieve maatregelen efficiënter worden uitgevoerd.
Termijn:	december 2014
Budgetlasten:	€500 (tekenwerk)
Tijdbesteding:	ca. 120 uur stagiair, ca 20 uur duurzaamheidcoördinator
Effect:	- bewustwording

Project C2: Klimaatadaptatie waterschap

Beschrijving:	Het waterschap gaat aan de slag met het innovatieprogramma klimaatadaptatie stedelijk gebied. De clou van dit programma is om in de grotere gemeenten in het beheergebied, waaronder Doetinchem, te inventariseren wat de knelpunten en kansen zijn die te maken hebben met klimaatverandering en van daaruit te verkennen of er mogelijkheden zijn om gezamenlijk (eventueel ook met andere stakeholders) innovatie projecten op te zetten (combinatie met project C1).
Termijn:	december 2014
Budgetlasten:	geen
Tijdbesteding:	ca. 40 uur duurzaamheidcoördinator
Effect:	- bewustwording - mogelijkheden verbinden binnen de organisatie met concrete projecten

Speerpunt D: Duurzaamheidsinitiatieven uit de maatschappij/overstijgende acties

Dit speerpunt bestaat uit projecten die duurzaamheid breder trekken dan besparing, opwekking en adaptatie.

Project D1: Stadslandbouw

Beschrijving:	Faciliteren en ondersteunen van een initiatief tot het verbouwen van voedsel op braakliggende terreinen en leegstaande gebouwen in en om de stad. Vanuit duurzaamheid is lokaal geproduceerd voedsel wenselijk en duurzaam ruimtegebruik, voorkomen van leegstand. Het is wenselijk dat een breed gedragen plan wordt opgesteld waarin sociale werkgelegenheid een belangrijke rol speelt. Andere afdelingen zullen hierbij een rol moeten spelen.
Termijn:	2014
Budgetlasten:	geen Eventuele kosten moeten op een andere wijze gefinancierd worden. E.e.a. wordt t.z.t. uitgewerkt in een concreet voorstel.
Tijdbesteding:	n.t.b.
Beoogd effect:	- lokaal geproduceerd voedsel - werkgelegenheid - sociale cohesie - educatie

Project D2: Duurzaamheidscoördinatorenoverleg Achterhoek

Beschrijving:	Strategisch overleg tussen de acht duurzaamheidscoördinatoren van de gemeenten in de Achterhoek. Doetinchem is voorzitter. In dit overleg worden de bestuursvergaderingen AGEM voorbereidt, vindt regionale afstemming plaats omtrent duurzaamheid (besparing, energieopwekking etc.), vindt werkverdeling plaats, informatie-uitwisseling en kennisdeling, afstemming en contact met de provincie.
Realisatie:	1 x 6 weken 2014 jaarrond e.v.
Budgetlasten:	geen
Tijdbesteding:	ca. 50 uur duurzaamheidscoördinator
Beoogd effect:	- samenwerking/afstemming duurzaamheidsbeleid - bijdrage aan een energieneutrale Achterhoek in 2030

Project D3: AGEM

Beschrijving:	Ondersteuning van AGEM op inhoud en administratie. AGEM is door de acht Achterhoekse gemeenten in het leven geroepen om de regionale energietransitie (energie-neutraal in 2030) te realiseren. Om het startkapitaal van AGEM zo effectief mogelijk te kunnen inzetten wordt de organisatie van AGEM zo klein mogelijk gehouden en zo veel mogelijk gebruik gemaakt van gemeentelijke inzet en middelen.
Realisatie:	2014, 2015, 2016.
Budgetlasten:	geen AGEM heeft een eigen, geleend bij gemeenten, startkapitaal, nummer

	77237.
Tijdbesteding:	ca. 80 uur bestuursondersteuner
Beoogd effect:	- samenwerking - vliegende start AGEM - bijdrage aan een energieneutrale Achterhoek in 2030.

Project D4: Groene energie inkoop

Beschrijving:	Voor de vergroening van elektra loopt nog tot eind 2014 een contract. De gemeente start in 2014 een nieuwe aanbesteding voor vergroening van de elektra.
Termijn:	december 2014
Budgetlasten:	geen
Tijdbesteding:	ca. 40 uur inkoopadviseur
Beoogd effect:	- 100% groene energie inkoop - reductie CO₂-emissie

Educatie is een belangrijk onderdeel voor het verduurzamen van de samenleving. Samen met de initiatiefnemers van het in 2013 afgeronde project “De Energieke School” gaan we bekijken in hoeverre we hier in 2014 nog aandacht aan kunnen besteden. Dan wel in de hiernavolgende jaren.

4. Overzicht

Overzichtelijk weergegeven gaan we in 2014, 17 projecten uitvoeren:

Nr.	Beschrijving	Budget	Uren
A1	De Achterhoek Bespaart	-	1.000
A2	Energieflyer	€10.000	80
A3	Klimaatstraatfeest	€5.000	80
A4	Stimuleringsregeling	-	240
A5	Energiebesparing sportverenigingen	€2.500	80
A6	Energiebesparing MKB	€5.000	220
A7	Grootverbruikers	€15.000	80
A8	Energiebesparing gemeentelijk vastgoed	€6.000	40
B1	Zon op A18 bedrijvenpark	-	60
B2	Duurzame energieopwekking sportverenigingen	-	20
B3	Energiestrategienota Achterhoek	€500	40
C1	Klimaatadaptatie in beeld	€500	140
C2	Klimaatadaptatie waterschap	-	40
D1	Stadslandbouw	-	n.t.b.
D2	Duurzaamheidcoördinatorenoverleg	-	50
D3	AGEM	-	80
D4	Groene energie inkoop	-	40
	Totaal	€44.500*	2.290**

*Met deze Duurzaamheidagenda 2014 hebben we in totaal €44.500 bestemd. Dit is €14.500 meer dan beschikbaar. Daarvan komt uit project A7 eind 2014/begin 2015 weer €15.000 retour. De uitgaven in 2014 komen daarmee op €29.500,-

**Naast de uitgaven in het budget zal er in totaal 2.290 uren worden besteed aan duurzaamheid. Daarvan zijn 1.180 uren administratieve uren voor de uitvoering van project A1 en D3 en stage uren voor de projecten A6 en C1. Ongeveer 390 uren worden buiten fysieke ontwikkeling opgevangen voor de projecten A2, A3, A4, A5, B1 en D4. De totale uren door de duurzaamheidcoördinator komen in 2014 daarmee op 720.